

ПРЕС КЛИПИНГ

12. децембар 2018.

НАСЛОВИ

Протест просветних радник(стр.3)

Протест просветара испред Владе Србије, траже повећање плата за 14,67 одсто(стр.3)

"11.000 прима до 37.000 РСД, плате вреде 20% мање"(стр.4)

Министарство финансија и ПКС представили програм економских реформи од 2019. до 2021. (стр.5)

Уз отпремнину одлазе са пруга(стр.6)

Млак одзив просветара на протесту испред Владе Србије(стр.7)

Протест „Маме су љуте“ 15. децембра испред Владе(стр.8)

ПКС: Усклађеност пословања и етика сузбијају корупцију(стр.8)

Идуће године се мора радити шест месеци дуже(стр.9)

Ђорђевић: Следеће године повећање пензија ако буџет буде у суфициту(стр.10)

Радници Гоше – од јефтине до бесплатне радне снаге(стр.11)

Протест просветних радника

Сва четири репрезентативна синдиката просвете испред Владе Србије организовала су једночасовни протест. Због штрајка професора скраћени су часови на 30 минута.

Просветари траже наставак преговора о платним групама и разредима, повећање зарада за 14,67 одсто и почетак преговора о посебном колективном уговору који истиче у марту следеће године, преноси РТС.

Председница Уније синдиката просветних радника Србије Јасна Јанковић поручила је министрима да се човек веже за реч, а подсетила је и на речи премијерке Ане Брнабић да је за њу најважније образовање.

Представник просветних синдиката Чачка Владимир Аџић рекао је да просветни радници од 2008. године нису имали повећања плата, а да је у три године, мерама Владе, сваком просветару узето 100.000 динара.

Говорио је и председник Гранског синдиката просвете „Независност” Томислав Живановић који је оптужио власт да је покушава да уништи и упропасти интелигенцију и просвету, „па је зато протеклих година из земље отишло више од пола милиона младих људи”.

Према оцени председника Синдиката радника у просвети Слободана Брајковића, садашња Влада ништа није урадила за образовање.

Протест просветара испред Владе Србије, траже повећање плата за 14,67 одсто

Просветни радници протестовали су данас испред Владе Србије и затражили наставак преговора о платним групама и разредима, повећање зарада за 14,67 одсто и почетак преговора о посебном колективном уговору, који истиче у марту следеће године.

Председница Уније синдиката просветних радника Србије Јасна Јанковић каже да није било инцидената и да нису предали никакве захтеве, јер су то већ учинили и "бесмислено је да учине поново".

Просветни радник

- Упркос томе што министар просвете покушава да заборави шта се договорио са нама, ми смо људи који добро памте. Повећање зарада за 14,67 одсто нам је обећано и практично потврђено од Владе Србије и тражимо да то буде, пошто већ нема платних група и разреда - истакла је Јанковић за Тањуг.

Она је додала да су чланови Уније синдиката просветних радника Србије, скраћењем часова, данас штрајковали у више од 500 школа.

Протест су организовали представници четири просветна синдиката - Унија синдиката просветних радника Србије, грански синдикат просветних радника Србије "Независност", Синдикат образовања Србије и Синдикат радника у просвети Србије.

Министар просвете Младен Шарчевић рекао је раније да нема разлога за протест и додао да су просветни радници имали четири повећања плате у последње две године.

Он је рекао да су му "чудни разлози за протест и штрајк", и да се као један од разлога наводи одлагање Закона о платним разредима за годину дана, а да су баш због тог закона просветари штрајковали у септембру и октобру.

Тврдња синдиката да им је обећано повећање плате од 14,67 одсто, а да су добили девет одсто, министар каже да је то "игра речи и манипулација".

- Речено је ако почне примена закона о платама и платним разредима, тада би повећање било 14 одсто. Не може се применити та квота плате, пошто закон није усвојен - рекао је Шарчевић.

"11.000 прима до 37.000 РСД, плате вреде 20% мање"

Београд -- Самостални синдикат поштанских радника затражио је од пословодства и Владе Србије да нераспоређена добит из 2017. године буде исплаћена запосленима.

ИЗВОР: Б92

Тај синдикат саопштава да ће у среду, са почетком у 15 сати одржати протест испред седишта Поште Србије у Београду незадовољни својим статусом и платама које су, како наводе, номинално на нивоу од пре шест година а релано мање за 20 одсто.

"Ниједан проценат од отетих 10 одсто, запосленима у „Пошти Србије“ није враћен. Редовне зараде за око 11.000 запослених крећу се у распону од 32.000 до 37.000 динара. Ово су само неке од чињеница које указују колико су запосленима у Пошти Србије зараде бедне и обезвређене", упозорава синдикат.

Како наводе, зарада из добити је "сламка спаса" за већину запослених. "Самостални синдикат поштанских радника се залаже пре свега за пристојну основну зараду у складу са резултатима пословања али ако смо остварили добит онда захтевамо и њену поделу".

Свим синдикатима који делују у "Пошти Србије" упућен је званичан позив да узму учешће у протесту јер је исплата нераспоређеног дела добити од општег интереса за све поштанске раднике без обзира на синдикалну припадност и ангажованост, пише у саопштењу.

Протест је уредно пријављен полицији, у складу са Законом о јавном окупљању, те ће полиција, поред редара, обезбеђивати скуп.

Министарство финансија и ПКС представили програм економских реформи од 2019. до 2021.

М. С.

Влада Србије ће коначни предлог ЕРП-а и листу структурних реформи, као најважнији стратешки документ у економском дијалогу са Европском комисијом и чланицама ЕУ, морати да усвоји до краја јануара следеће године

ПРЕДСТАВНИЦИ Привредне коморе Србије (ПКС) и Министарства финансија Србије представили су у уторак привредницима Програм економских реформи (Економиц Реформ Программе - ЕРП) и прелиминарну листу структурних реформи од 2019. године до 2021. године и тиме започели дијалог са циљем унапређења тог документа.

Влада Србије ће коначни предлог ЕРП-а и листу структурних реформи, као најважнији стратешки документ у економском дијалогу са Европском комисијом и чланицама ЕУ, морати да усвоји до краја јануара следеће године.

Министар финансија Србије Синиша Мали рекао је да ЕРП "пружа могућност привреди да кроз дијалог, каже шта очекује од реформи како би била још успешнија и конкурентнија и како би се повећао бруто домаћи производ (БДП)".

- Програм економских реформи доноси и ЕУ, њима је ово осми циклус, а Србији први и у израду тог документа ће укључити привреду, цивилно друштво и синдикат - рекао је Мали.

Истакао је да ће се наставити политика високог раста БДП и да се ове године очекује раст од 4,4 одсто, а за следећу је планиран 3,5 одсто.

Мали је рекао да ће се наставити и политика смањења учешћа јавног дуга у БДП, привлачења инвестиција, отвараја нових фабрика и смањења незапослености које сада износи 11,3 одсто.

Буџет за наредну годину је, према његовим речима, конципиран тако да подстиче потрошњу због чега ће од 1. јануара бити повећана минимална цена рада, плате и пензије, а циљ је даље растерећење привреде и повећање стандарда грађана.

Он је најавио реформе у сектору енергетике, тржишта рада, образовања, борбу против сиве економије, унапређење привредног амбијента и друге реформе.

Председник Привредне коморе Србије (ПКС) Марко Чадеж рекао је да се ЕРП ове године први пут дефинише "кроз директан дијалог са привредом, што говори да је дошло ново време за привреду".

- Резултатат унапређења дијалога са привредом су и закони који су недавно усвојени у Скупштини Србије којима се смањују или другачије обрачунавају неке дажбине због чега ће привреда уштедети велике своте новца - рекао је Чадеж.

Додао је да ће се, захваљујући изменама одговарајућих закона, еко такса плаћати, не на укупан приход, већ онолико колико предузеће доприноси загађењу, уведене су олакшице за иновације и укинута царина на увоз основног капитала за домаће привреднике.

Структурне реформе, према његовим речима, треба да допринесу даљем унапређењу привредног амбијента, повећају конкурентност и ефикасност пословања предузећа и "приближе Србију Бриселу".

Чадеж је рекао да је Србија, од када је постала кандидат за чланство у ЕУ, закључно са прошлом годином, повећала робни извоз за око 72 одсто, а у земље ЕУ извози 85,6 одсто више

него пре почетка процеса придруживања, док је дефицит у робној размени са земљама ЕУ самњен за око 40 одсто.

Привреда Србије је, према његовим речима, 2012. године имала губитак од 63 милијарде динара, а прошле године је забележила добит од око 437 милијарди динара.

Мерило успеха, како је рекао, биће колико привреда примењује савремене моделе управљања, уводи технолошка унапређења, аутоматизацију и дигитализацију, колико се укључује у међународне ланце компанија, запошљава нове раднике и колико грађани боље живе.

Уз отпремнину одлазе са пруга

С. БУЛАТОВИЋ

Три железничка предузећа 1.100 запослених напушта 25. децембра

ЗА близу 1.100 радника три железничка предузећа, 25. децембар ове године биће последњи радни дан. Већина њих добровољно, а део уз принуду, уз социјални програм напустиће своје предузеће. Тиме се приводи крају План реформе железнице 2016-2020. године, када је о отказима реч. Од наредне године број запослених ће се смањивати природним одливом.

Највише радника, њих 770, одлази из "Србије карго". Њих 320 напушта "Инфраструктуру железнице Србије", а око 20 из "Железнице Србије". Вишка радника није било у "Србија возу". Радници могу да бирају један од два модела обрачуна отпремнина. Имају право на 50 одсто увећан тромесечни просек бруто зараде по години стажа или по 240 евра за сваку годину проведenu у том предузећу.

- Износ од 240 евра по години стажа је заштитни механизам за раднике са малим коефицијентима - објашњава Драган Ранђеловић, председник Синдиката железничара Србије.

- У "Инфраструктури железнице" одлазак је био потпуно добровољан и људи су се сами изјаснили. У случају "Србије карго", добровољно одлази 60 одсто радника. Што се тиче осталих, било је неопходно формирати критеријуме и бодовање. Овим би требало да је завршен одлазак радника. Од идуће године број ће се смањивати природним одливом.

Током последње три године, уз предстојећи одлазак 1.100 запослених, четири железничка предузећа напустило је око 6.000 радника. Највећи одлив, према Плану реформе, био је у "Инфраструктури железнице" - укупно 3.500 људи. После предстојеће рационализације, на крају ове године, у "Инфраструктури" ће остати 5.578 радника. У "Србији карго", према плану пословања, на крају године требало би да буде око 2.500 запослених, а у "Железницама Србије" стотинак радника.

- Железничка предузећа, после великог смањења броја запослених последњих година, функционишу уз велику пожртвованост запослених - објашњава Ранђеловић. - Технолошки ми нисмо довољно развијени и нисмо довољно напредовали да бисмо функционисали са садашњим бројем запослених. Процењено је, међутим, да је то довољно, тако да функционишемо, али отежано.

РАЦИОНАЛИЗАЦИЈА У ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ФИРМАМА

Србија Карго	око 770
Инфарструктура железнице	око 320
Железнице Србије	око 20
Србија воз	-
УКУПНО	1.110

ОТПРЕМНИНЕ 240 ЕВРА по години стажа или
50% ОДСТО увећани тромесечни бруто просек по години рада

ПЛАНОВИ РЕФОРМЕ

ПЛАН за реструктурирање радне снаге током три године, у Плану реформе железнице, конзервативно је процењен на 39 милиона евра и требало је да "покрије" 6.151 запосленог. План укључује четири главне компоненте, а прва су добровољна отпуштања, за која је процењено да ће се односити на укупно 4.800 запослених.

Очекивана су и принудна отпуштања за оне запослене за које се процени да су технолошки вишак после истека шеме добровољног одласка. Процена је била да ће то бити неопходно у 829 случајева. Такође се очекивао и природни одлив запослених - око један одсто укупног броја запослених годишње.

Danas.rs

Млак одзив просветара на протесту испред Владе Србије

Пише: В. А. - Бета

Под паролом „Зашто би образовање вредело мање“, чланови четири репрезентативна синдиката образовања протестовали су данас испред Владе Србије.

Они су тражили увођење праведних платних група и разреда за цео јавни сектор и да се у међувремену плате запослених у образовању повећају за 14,6 одсто. Синдикати су оптужили власт за превару, а преговоре о платним разредима назвали „шибицарењем“ и поручили да неће одустати од оног што је током преговора договорено.

Према процени самих синдиката, скупу је присуствовало око 200 људи. Док су једни задовољни, тврдећи да је тако било и планирано, други су коментарисали да је скуп унапред био осуђен на пропаст, јер се штрајкује у тренутку када је буџет за наредну годину усвојен. Учесници протеста носили су синдикалне заставе и транспаренте „Човек се веже за реч“, „Зашто би образовање вредело мање“ и „Превара“.

Јасна Јанковић, председница Уније синдиката просветних радника Србије, је подсетила да је ово пети пут од априла прошле године да чланови тог синдиката протестују испред Владе, а трећи пут заједно са осталим синдикатима образовања. Осврћући се на изјаву министра

просвете Младена Шарчевића да не зна да су преговарали о повећању зарада за 14,6 одсто, она је рекла да „не само да не држи реч већ да треба да га буде срам што је на том месту“. Коментаришући речи премијерке Ане Брнабић да јој је образовање најважније, Јанковић је рекла да „ми то нисмо видели ни осетили, сем што смо схватили да су нас замајавали и преварили“.

Председник Синдиката образовања Чачак Владимир Ацић је рекао да држава дугује просветним радницима по 25.000 динара на име Светосавске награде и још толико од уштеда остварених збрињавањем технолошких вишкова, те да је држава у последње три године сваком просветном раднику узела по 100.000 динара.

Председник Синдиката радника у просвети Србије Слободан Брајковић позвао је владу да не дели просветне раднике већ да сви у буду у деветој платној групи, а премијерку да не потцењује просветне раднике.

Излагање синдикалих лидера и помињање имена министара прекидано је повицима „уа“ и „превара“. Током трајања протеста саобраћај у Немањиној улици се одвијао несметано.

Све школе у Чачку, Ивањици и Горњем Милановцу данас штрајковале скраћењем часова

Свих 29 основних и средњих школа у Чачку, 11 школа у Горњем Милановцу и десет школа у Ивањици данас су штрајковале скраћењем часова на 30 минута, потврдио је за агенцију Бета председник Синдиката образовања Чачак (СОЧ) Владимир Ацић. Унија синдиката просветних радника Србије, чији је СОЧ члан, организовала је штрајк захтевајући наставак преговора о платним групама и разредима, повећање зарада за 14,67 одсто и почетак преговора о посебном колективном уговору који истиче у марту следеће године.

СОЧ је већински синдикат просветних радника у Чачку, Горњем Милановцу и Ивањици

Протест „Мама су љуте“ 15. децембра испред Владе

У суботу, 15. децембра у подне испред Владе Србије биће одржан протест Иницијативе „Мама су закон“, јер и даље није решен проблем мама и трудница оштећених законом о финансијској подршци породица са децом.

Како се у саопштењу те иницијативе наводи, протест ће бити одржан под паролом „Мама су љуте“ јер буџетом за 2019. нису планирана додатна издвајања за мајке и породиље, нити се било шта чини на обећаним изменама Закона о финансијској подршци породици са децом, због којих поједине породиље имају примања свега око 1.000 динара.

Из иницијативе истичу да не желе „козметичке промене“, које су претходних дана најављивали представници ресорних министарстава.

„Игнорисањем наших захтева остају и даље погодјене маме које су радиле мање од 18 месеци (на неодредјено пре трудноће), жене предузетнице, жене које имају своје фирме, као и мајке које имају децу са инвалидитетом“, подсећају из иницијативе.

ПКС: Усклађеност пословања и етика сузбијају корупцију

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Када се погледа индекс перцепције корупције, видимо да се у земљама у региону креће од наранцасте до тамно црвене, изјавила је данас у Београду председница Европског

института за усклађеност пословања и етику (ЕИЦЕ) Андријана Бергант и додала да корупција није само проблем у региону, већ генерално европски проблем.

На скупу о усклађености пословања и етике у Привредној комори Србије (ПКС), којем су присуствовали представници компанија из Србије, она је истакла да се корупција може смањити усклађивањем с принципима законитости и етике у пословању, и у јавном и приватном сектору.

"Сви волимо да радимо за етичне институције, и истраживања су показала да су тада људи ангажованији, што доприноси већој продуктивности рада", указала је Андријана Бергант.

Каже да земље у региону имају лош међународни углед, што ствара мање прилика за инвестиције и лошу пословну околину. Као разлоге корупције у региону, Бергантова је навела то што земље још немају зrelu демократију, традиционално корпоративно управљање, али ни стабилну политичку околину, која мора да буде транспарентна и да пружа људима исте прилике под истим условима. Она наводи да се корупција не препознаје само као мито, већ је заступљена и приликом запошљавања, јавних набавки...

"Као једно од решења видимо повезивање у региону у области усклађености пословања и етике, компаније у региону могу да размењују знања и да стварају методе како радити према међународним принципима и правилима", рекла је Андријана Бергант. Каже да је циљ Европског института за усклађеност пословања и етику не само како доћи до законитих и етичних радњи институција и привредних субјеката, већ и како утицати на околину да она буде другачија и да промовише јачање интерних контрола.

Саветник председника ПКС-а Мирослав Милетић наводи да је циљ данашњег скупа да окупи представнике свих компанија из Србије које се баве темама усклађености пословања с прописима, правилима, директивама, стандардима квалитета, као и са кодексима пословне етике.

"На скупу су организације које то већ имају као посебну комплајнс функцију, али и компаније које то раде у више различитих сектора. Идеја је да их окупимо на једном месту да чују професионалце које већ деценију и више раде на овим пословима", навео је Милетић.

Каже да у томе предњаче банке, фармацеутске компаније, велике индустрије и представништва мултинационалних компанија, али и друге организације које ће временом надградити своју организацију и усвојити комплајнс функцију.

Усклађеност пословања подиже углед компаније, каже Милетић, и додаје да то доприноси повећању извоза, подизању конкурентности, и оно најважније, смањењу корупције.

"Наша жеља је да за неколико година већина компанија у Србији има функцију усклађености пословања, пре свега на добробит њиховог пословања, али и на задовољство потрошача, партнера и друштвене заједнице", закључио је Милетић.

Идуће године се мора радити шест месеци дуже

Остало је још двадесетак дана да запослени, али и они који пензионисање чекају на евиденцији незапослених, прикупе сву потребну документацију и предају је последњег дана ове године.

По Закону о ПИО, сви мушкарци – радници који ове године пуне 65 година живота и имају 15 година пензијског стажа, могу у пуну старосну пензију. За разлику од њих, они са 40 година стажа осигурања и најмање 57 живота ове године могу отићи у превремену старосну пензију, односно ону која подразумева умањење за године живота које им недостају до 65.

Даме које ове године навршавају 62 године и имају бар 15 година пензијског стажа могу у старосну пензију. Оне које наврше 38 година стажа и најмање 56 година и четири месеца живота имају право на превремену старосну пензију. По закону, припадници оба пола са 45

година стажа, без обзира на старост, могу отићи у пуну пензију, али им се признаје само стаж за који су плаћени доприноси .

Већ 2019. услови за старосну пензију, али и превремену старосну се мењању. Жене које наредне године иду у старосну пензију морају имати 62 године и шест месеци живота и најмање 15 година пензијског стажа. Дакле, морају бити пола године старији. Оне пак које желе да иду у превремену старосну пензију мораће имати 38 година и шест месеци стажа и 57 година живота. Мушкарци који догодине рачунају на одлазак у превремену пензију треба да имају 40 година пензијског стажа и најмање 57 година и осам месеци живота, док женама треба 28 година и шест месеци пензијског стажа и најмање 57 година живота. Сваке наредне године, све до 2032. услови за одлазак у пензију се померају пола године или два-три месеца. Дакле, тек 2032. услов старосне пензије за жене биће 65 година живота.

Радни однос не треба раскидати пре последњег дана године, али је такође важно да се Фонду ПИО тог последњег децембарског дана поднесе захтев, уз прикупљену документацију, за пензионисање. Они који ове године испуњавају неки од услова за пензионисање и желе да иду у пензију, морају добро знати да ће сваки захтев који се поднесе после 31. децембра имати другачије услове за пензионисање, односно за њега ће важити услови који су законом предвиђени за 2019. годину.

Радници који имају услове за превремену пензију у овој години могу, али и не морају, поднети захтев за пензионисање. Све је ствар договора с послодавцем. Уколико им послодавац дозволи, они могу наставити да раде без обзира на то што имају неки од услова за пензионисање. Такође, радници који пуне 65 година живота и који имају право на пуну старосну пензију могу отићи у пензију, али и не морају, ако послодавац од њих тражи да остану.

Често се поставља и питање да ли они који имају године живота за превремену пензију, али не и пун пензијски стаж, могу наставити да раде до испуњења и другог услова, који је и те како битан за коначан износ на чеку. Но, и то зависи од послодавца јер он може радника оставити да ради док не испуни и услов о пензијском стажу, али не мора.

Ђорђевић: Следеће године повећање пензија ако буџет буде у суфициту

АУТОР:Бета

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Србије Зоран Ђорђевић изјавио је да ће догодине пензије бити повећане ако буџет буде у суфициту.

Он је за Радио-телевизију Србије рекао да ће Влада јавно рећи колики је суфицит и на који начин жели да га подели са грађанима.

"Морате да имате конкретне резултате, да видите у ком правцу идете и да каснији догађаји после одлуке да повећате пензије неће да оду у другом смеру. Морате да имате јасне показатеље

да ће државни буџет завршити до краја године сигурно у суфициту и да можете да га поделите", рекао је Ђорђевић.

Коментаришући предложени закон о агенцијском запошљавању који би требало да се ускоро нађе пред посланицима Ђорђевић је казао да синдикалци и послодавци имају дијаметрално супротне захтеве, а да је држава нашла средње решење.

"Ми сада немамо никакав закон. Сад је дозвољено да имате агенције и можете да запослите све преко агенције, а да немате ниједног стално запосленог радника. Ми желимо да уведемо неко правило и да га се сви придржавају. Боље је имати неко правило, него никакво", рекао је Ђорђевић.

Он је казао да верује да ће дијалогом доћи до решења, јер држава жели да заштити радничка права, али и да послодавци имају најбоље могуће услове да привређују.

"Договорио сам се са Унијом послодаваца и два репрезентативна синдиката да седнемо за сто и постигнемо договор пре него што закон коначно оде у Скупштину, верујем као и до сада да ћемо у томе успети", казао је Ђорђевић.

Запослени који су део радног века провели на раду и иностранству, укључујући и бивше југословенске републике, треба да знају да се о праву на тај део пензије одлучује по прописима те земље и на то не може утицати српски фонд. У Закону се напомиње да корисник старосне, односно превремене старосне пензије, може поново ући у осигурање, односно запослити се или самостално обављати делатност, а да при том настави да прима пензију. Дакле, старосним пензионерима не прети опасност за укидање пензије уколико наставе да раде и после пензионисања.

Након што Фонд донесе решење о пензионисању, оно стиже на кућну адресу. Прва исплата се обавља тако, а потом даље зависи од воље пензионера. Он мора филијали Фонда, од које је и добио решење о пензионисању, доставити број жиро рачуна у некој банци ако жели да тако буде исплаћиван. Уколико је не обавести, пензија ће и даље стизати на кућну адресу. Пензионер има обавезу да Фонду пријави промену адресе и сваку други измену која утиче на право на пензију.

Иначе, при обрачуна пензије узимају се све зараде од 1. јануара 1970, које се у свакој години упоређују с просечном платом у Србији.

Љубинка Малешевић

The logo for 'INSAJDER' is displayed in white, uppercase letters on a solid black rectangular background.

Радници Гоше – од јефтине до бесплатне радне снаге

Судбина радника фабрике шинских возила "Гоша" из Смедеревске Паланке који четири године нису примали редовне плате, а која је откривена тек након самоубиства једног радника, и даље је неизвесна. Случај „Гоше“ нашао се међу пет најдрастичнијих случајева кршења радничких права у Европи, према оцени Европске конфедерације синдиката.

Агонија радника наставила се и након пропасти Гоше крајем прошле године. Некадашња ћерка-фирма Гоша РСЦ, наставила је да ради у халама фабрике и након проглашења стечаја, али како се испоставило не плаћа преузете обавезе.

Радницима је остала дужна две и по плате, а стечајном управнику 17 милиона динара закупа који је требало да уђе у стечајну масу некадашњег гиганта - фабрике Гоша, која је приватизована још 2007.

У међувремену је стечајни управник због нелпаћања закупа производних хала раскинуо уговор о закупу са фирмом Гоша РСЦ, чији је власник бивши директор фабрике Гоше Милутин Шћепановић. С обзиром да је закуп раскинут мала је вероватноћа да ће Гоша РСЦ радницима исплатити и зараде, пошто Гоша РСЦ нема ни сопствене просторије за рад.

Истовремено, једини начин да око 350 радника добије 2,1 милион евра који им се дугује након пропасти Гоше, јесте да стечајни управник у парници оспори потраживања некадашњег власника Гоше, словачке фирме ЖОС, као и с њом повезане кипарске фирме Лиснарт холдинг. Наиме, дуг према радницима, али и држави, у овом тренутку, није могуће наплатити јер је ЖОС привилеговани поверилац. Словачка фирма је ставила под хипотеку сву имовину фабрике и то у тренутку када је она била у блокади и дуговала новац и држави и радницима, показало је истраживање Инсајдера објављено у емисији „Држава против радника“. Хипотека и залози стављени су на основу наводног дуга који је Гоша направила у пословању са фабриком из Словачке, практично својим власником, и то у износу од 14,2 милиона евра. Однос бившег власника према Гоши најбоље илуструје то што је ЖОС је под залог ставио чак и касетофонфабрике чија је вредност процењена на 900 динара.

На тај начин је словачка фирма, као власник Гоше, себе свесно ставила у привилегован положај и оштетила остале повериоце, пре свега раднике и државу, каже за Инсајдер стечајни управник Аца Митић.

С обзиром на то да је почетна цена на јавној аукцији за продају Гоше 21. децембра 2,8 милиона евра, а да према речима Митића, отприлике толико вреди и имовина коју је ЖОС обезбедио, за раднике неће остати практично ништа.

„Када се фабрика прода намираће се прво повериоци из првог исплатног реда који износи око два милиона евра и који чине минималне зараде радника и доприноси за ПИО на минималну основицу. Међутим, ако не успем да побијем залог неће се намирити ни први исплатни ред“, каже Митић за Инсајдер.

И након Гоше...

У новембру 2017. Гоша ФШВ гурнута је у стечај, а око 150 радника добило је отказ без претходно исплаћених више од 20 плата. Ипак, само две недеље касније, фабричке хале у закуп узима Гоша РСЦ, некадашња Гошина ћерка-фирма, а за њу почиње да раде око сто радника. Упркос трауматичном искуству, радници су прихватили нову сарадњу с власником РСЦ-а, бившим директором Гоше Милутином Шћепановићем.

Међутим, годину дана касније, та сарадња је завршена раскидом закупа, а око 150 радника потражује две и по плате и надокнаде за превоз.

Бојан Ђорђевић, који је до раскида закупа радио у РСЦ, каже за Инсајдер да се радницима дугују плате за септембар, октобар и део новембра. Просечна плата у РСЦ-у је била 35-40 хиљада динара, а већина радника је имала уговоре о делу.

„Пошто су људи били на бироу и примали надокнаду за престанак радног односа, што је за њих после свега што су прошли била бар некаква сигурност, с њима су потписани уговори о делу. Њима је то омогућено, колико ми је познато, све са знањем и у договору са Инспекцијом рада“, каже Ђорђевић који је био међу 10-15 људи који су имали уговоре о раду, јер му је надокнада са бироа истекла.

На питање Инсајдера како ће им дуг за плате бити исплаћен будући да је закуп раскинут, а вагони за Србијавоз нису завршени, Ђорђевић каже да чисто сумња да ће им новац икад бити исплаћен с обзиром на досадашње искуство.

„Када је реч о роковима ништа није обећано. Један радник је питао за потврду о потраживању, међутим, директор Шћепановић је рекао да није спорно да се изда потврда, али да ће, пре него

што суд то папиролошки одради, они већ новац да исплате. Мада, искрено не верујем у то. Мислим да се радници више ни не надају да ће бити исплаћени с обзиром на досадашње искуство“, каже Ђорђевић.

Међусобне оптужбе РСЦ и стечајног управника

У Гоши РСЦ за то што нису успели да исплате плате радницима, нити дуг за закуп и воду и струју, криве стечајног управника. Кажу да би сви дугови били исплаћени да им је дозвољено да остану у закупу и заврше два вагона који су завршени 90 одсто и 70 одсто.

„Укупна вредност та два вагона је 32 милиона динара. Тиме би платили цео дуг за закуп и све радницима и повериоцима. За то нам је потребно 30 радних дана“, кажу за Инсајдер у Гоши РСЦ.

С друге стране, Митић тврди да није могао да их задржи у закупу, јер годину дана готово ништа нису плаћали.

„Мој мотив да им дам просторије у закуп био је смањење трошкова обезбеђења, као и чување на окупу радника који су највећи ресурс Гоше. Такође, тиме би слали и позитиван знак потенцијалним инвеститорима. Дакле, ја нисам био за то да се истерају, јер ми штите имовину, смањују ми трошкове обезбеђења. Али дуг за закуп није плаћан, а није показана ни намера да се он плати“, каже он за Инсајдер.

Он додаје и да је руководству Гоше РСЦ предложено да плате пола дуга, а да за другу половину издају личне менице као гаранцију.

„Ако сте часни и кажете да ћете да платите, дајте личну меницу. Е, онда су рекли да не могу да дају личну меницу. Па ако сте сигурни да ћете платити зашто нам то онда не гарантујете“, каже Митић.

На питање Инсајдера да у Гоши РСЦ тврде да је постојала опција да Србија воз асигнацијом исплати дуг стечајном управнику по испоруци вагона, међутим, Митић истиче да то није тачно.

„Србијавоз може да гарантује исплату Гоши РСЦ и Обнова цомпану које су ангажовали, али не могу да гарантују да ће те фирме исплатити мени оно што дугују. Мени су у Србијавозу рекли да они као јавно предузеће ни не могу да гарантују такве трансакције“, истиче Митић.

Исплата девет минималних плата из Фонда солидарности

Радници Гоше прошле недеље су потписали решења са Фондом солидарности којим им се гарантује исплата по 223.000 динара због неисплаћених плата из периода 2014-2017. Фонд солидарности је у државном власништву и формиран је за исплату потраживања оштећених радника.

„То је коначно нешто позитивно што нам се догодило након свега“, каже за Инсајдер Милан Вујичић, бивши председник штрајкачког одбора Гоше и садашњи представник радник у Одбору поверилаца.

Ипак, због несугласица, Гоша РСЦ и стечајни управник проблем неплаћања закупа решавање на суду. Фабрика ће на јавној аукцији 21. децембра бити понуђена заинтересованим купцима, а почетна цена је 2,8 милиона евра – што је скоро девет пута мање од укупног дуга према свим повериоцима од 25 милиона евра.

Сви догађаји у фабрици шинских возила Гоша из Смедеревске Паланке - од приватизације 2007. до данас - показали су, према истраживању Инсајдера, да радници нису морали да остану без зарада, а држава без више од четири милиона евра пореза, само да су представници надлежних институција радили свој посао.

Фабрика Гоша продата је 2007. године словачкој фабрици ЖОС Трнава чији је већински власник бизнисмен из словачке Владимир Пор. Те године Гоша постаје „Извозник године“, међутим, слика савршеног пословања и успешног извоза почела је да се урушава већ 2009, а свака наредна година за Гошу је била све тежа. Од 2014. године Гоша престаје да исплаћује зараде радницима, а држави порезе и доприносе, а резултат свега тога је да је дуг Гоше у

новембру 2017, када је проглашен стечај, према радницима и држави износио скоро 7 милиона евра.

О томе како је Гоша уништена због немара државе и пословних акробација словачке ЖОС Трнавe, гледајте у емисији Инсајдера „Држава против радника“.